

[68]

M.A. EXTERNAL EXAMINATION-2018

M.A. SEMESTER-1 PAPER CODE: PA02CGUJ10 ભારતીય સાહિત્ય મીમાસા

DATE: 04/04/2018, Wednesday

TIME: 10:00 A.M. to 1:00 P.M.

MARKS: 70

પ્રશ્ન-૧ નીચેના વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

૧૦

૧. ભારતીય સાહિત્ય મીમાસાનો આરંભ કઈ સદીથી થયો ગણાય છે?

અ. ઈ.સ. પૂર્વે પહેલી બ. ઈ.સ. પૂર્વે બીજી ક. ઈ.સ. પહેલી ડ. ઈ.સ. બીજી

૨. 'કાવ્ય પ્રકાશ' ગ્રંથના કર્તા કોણ છે?

અ. આચાર્ય ભરત બ. આચાર્ય આનંદ વર્ધન ક. આચાર્ય કુંતક ડ. આચાર્ય મમ્મટ

૩. આચાર્ય કુંતકના ગ્રંથનું નામ કયું છે તે જણાવો.

અ. ધ્વન્યાલોક બ. વક્રોક્તિ જીવિત ક. રસ ગંગાધર ડ. અલંકાર

૪. આચાર્ય કુંતકનો સમય કઈ સદી મનાય છે?

અ. ઈ.સ. આઠમી બ. ઈ.સ. નવમી ક. ઈ.સ. દસમી ડ. ઈ.સ. અગિયારમી

૫. આચાર્ય આનંદ વર્ધનના ગ્રંથ પર અભિનવ ગુપ્તે કયા નામે ટીકા લખી છે?

અ. ધ્વન્યાલોક બ. લોચન ક. રસ મીમાસા ડ. અલંકાર

૬. આચાર્ય કુંતકે વક્તાના મુખ્ય કેટલા પ્રકારો ગણાવ્યા છે?

અ. ત્રણ બ. ચાર ક. પાંચ ડ. છ

૭. ધ્વન્યાલોક ગ્રંથ બીજા કયા નામે ઓળખાય છે?

અ. કાવ્યાલોક બ. સહચાલોક ક. અ અને બ બંને ડ. અ અને બ માંથી એક પણ નહીં

૮. ધ્વન્યાલોક ગ્રંથનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરનાર કોણ છે?

અ. નારાયણ દેસાઈ બ. નગીનદાસ પારેખ ક. નગીનદાસ પટેલ ડ. નગીનદાસ સંઘવી

૯. આચાર્ય ભરતમુનિએ સ્થાયીભાવોની સંખ્યા કેટલી ગણાવી છે?

અ. સાત બ. આઠ ક. નવ ડ. દસ

૧૦. રસપ્રતીતિના વિધોની સંખ્યા કેટલી છે?

અ. સાત બ. આઠ ક. નવ ડ. દસ

પ્રશ્ન-૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાસાનો અર્થ સમજાવી, તેના કાર્યક્ષેત્રનો પરિચય કરાવો.

૧૫

અથવા

બંને ટૂંકનોંધ લખો. ૧. નાટ્યશાસ્ત્ર: કૃતિ પરિચય ૨. ઔચિત્ય વિચારણા

પ્રશ્ન-૩ આચાર્ય ભરતનું ભારતીય સાહિત્ય મીમાસા ક્ષેત્રે પ્રદાન

૧૫

અથવા

આચાર્ય ભરતના રસસૂત્રનું ભટ્ટ લોલ્લટ અને શ્રી શંકુકે કરેલું અર્થઘટન

પ્રશ્ન-૪ ધ્વનિ એટલે શું?, તે સમજાવી ધ્વનિના પ્રકારોની ચર્ચા કરો

૧૫

અથવા

બંને ટૂંકનોંધ લખો. ૧. ધ્વનિ વિરોધી મતો. ૨. ધ્વનિ સંજ્ઞા, વિભાવના

પ્રશ્ન-૫ વક્રોક્તિ એટલે શું?, વક્રોક્તિના કોઈ પણ બે પ્રકારોની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.

૧૫

અથવા

બંને ટૂંકનોંધ લખો. ૧. આચાર્ય કુંતક પૂર્વે વક્રોક્તિ વિચાર ૨. વક્રોક્તિ સંજ્ઞા, વિભાવના